

Utviklingen i arbeidslivet i andre kvartal 2018

Norsk økonomi er inne i en moderat konjunkturoppgang som forventes å fortsette som følge av økte oljeinvesteringer og internasjonal oppgang.

Fra andre kvartal 2017 til samme kvartal 2018 hadde alle landets fylker vekst i antall jobber. Den svakeste jobb- og lønnsveksten hadde statsforvaltningen, mens privat sektor og offentlig eide foretak hadde den sterkeste jobbveksten og kommunalforvaltning hadde den sterkeste relative lønnsveksten.

Arbeidslivets etterspørsel etter samfunnsvitenskapelig og humanistisk kompetanse øker, men etterspørselen varierer mellom fylkene. Antall arbeidsledige falt i samtlige yrker for Samfunnsviternes medlemmer og antall ledige stillinger i relevante næringer økte fra andre kvartal 2017 til samme kvartal 2018. På fylkesnivå hadde 8 fylker nedgang i antall ledige, mens resten hadde en økning eller uforandret antall.

En fersk kandidatundersøkelse fra NIFUs viser også at arbeidsledighet blant nyutdannede med samfunnsvitenskapelige og humanistiske fag falt fra 2013 til 2017, men at disse faggruppene har høyere andel undersysselsatte (ufrivillig deltid) og høyere andel i irrelevant arbeid enn de fleste andre¹.

1. Sysselsetning og arbeidsledighet (AKU sesongjusterte tall)

Andelen arbeidsledige og sysselsetningsprosenten var på nesten samme nivå i første og andre kvartal 2018. I andre kvartal 2018 var 2 689 000 sysselsatte og 106 000 arbeidsledige som gir sysselsetningsprosenten på 67,4 prosent og arbeidsledighet på 3,8 prosent².

Siden 2003 har aldringen i befolkningen trukket sysselsettingsandelen ned med rundt 2,7 prosentpoeng. Framover ventes aldringen av befolkningen å få mindre betydning³.

2. Jobb- og lønnsutviklingen

Fra andre kvartal 2017 til samme kvartal i 2018 hadde samtlige av landets fylker jobbvekst, målt som endring i antall arbeidsforhold⁴ (se figur 1). Jobbveksten var sterkest i Rogaland, med 4,3 prosent. Over halvparten av veksten kom i bergverksdrift og utvinning, en næring som er sterkt dominert av olje og gass. Sogn og Fjordane hadde den svakeste jobbveksten på 0,9 prosent⁵.

¹ Se tabell 3.1 og s.86

<https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2558181/NIFUrapport2018-22.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

² <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/arbeidsloysa-pa-3-8-prosent>

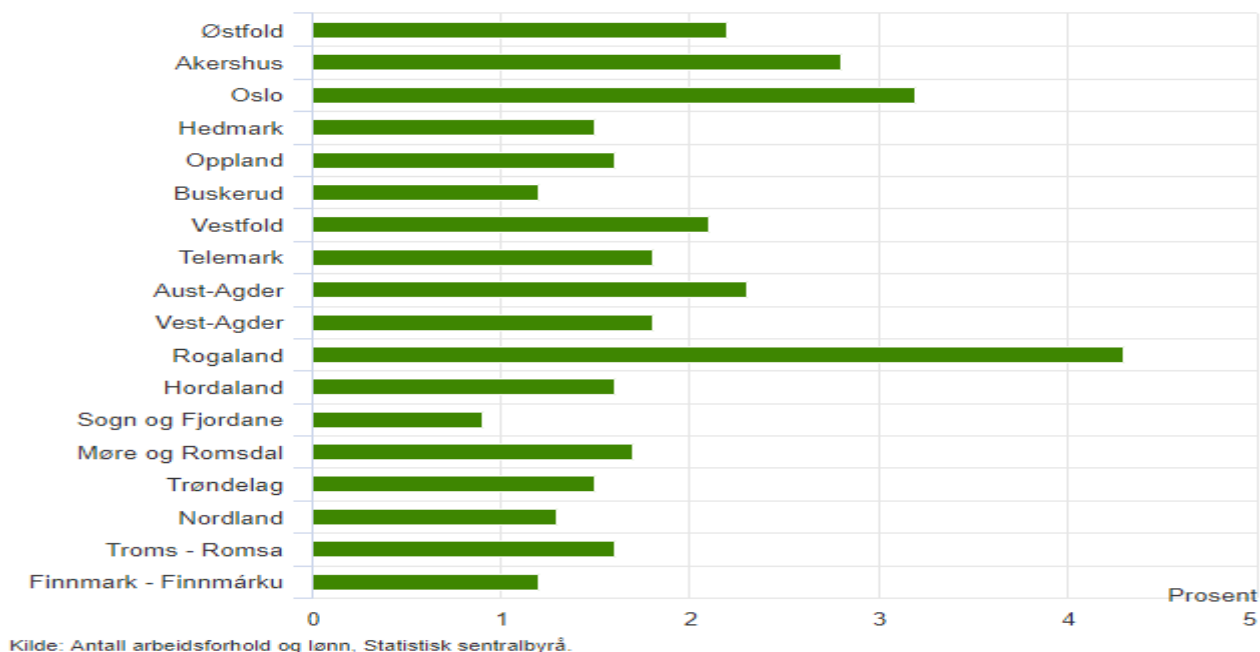
³ <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/nedgang-i-sysselsettingsandelen-pa-grunn-av-flere-eldre>

⁴ Arbeidsforhold brukes i denne statistikken synonymt med jobb som kompenseres i form av lønn e.l. Betegnelsen innbefatter både hovedarbeidsforhold og biarbeidsforhold. En person kan ha flere arbeidsforhold i ulike virksomheter. Flere arbeidsforhold i samme virksomhet for samme person aggregeres til ett arbeidsforhold.

⁵ <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/fortsatt-jobbvekst>

Figur 1. Relativ endring i arbeidsforhold fra kvartal 2. 2017 til kvartal 2. 2018

Statsforvaltningen hadde den svakeste jobbveksten fra andre kvartal 2017 til samme kvartal 2018, på 0,8 prosent. Veksten i gjennomsnittlig avtalt månedslønn innenfor denne sektoren var 1,9 prosent.

Privat sektor og offentlig eide foretak hadde en vekst i antall arbeidsforhold på 2,1 prosent. Dette var den sterkeste jobbveksten blant alle sektorene. Gjennomsnittlig avtalt månedslønn økte med 2,6 prosent.

Innenfor kommuneforvaltningen økte antall jobber med 1,9 prosent. Denne sektoren hadde den sterkeste relative lønnsveksten, med 2,8 prosent⁶.

3. Arbeidsledighet innen yrker for Samfunnsviternes medlemmer

Fra første kvartal 2017 til andre kvartal 2018 gikk antall ledige ned i Rogaland, Troms, Hordaland, Østfold, Oslo, Oppland, Møre og Romsdal og Telemark, mens ledigheten økte i Vestfold, Akershus, Hedmark, Vest-Agder, Trøndelag, Buskerud, Aust-Agder og Finnmark. (se tabell 1).

SSB sitt statistikkgrunnlag for yrker for Samfunnsviternes medlemmer inkluderer blant annet organisasjonsrådgivere, personal- og karriererådgivere, rådgivere innen kompetanseutvikling, arkivarer og kuratorer, rådgivere/forskere, humanistiske fag, informasjonsrådgivere, bibliotekarere og andre informasjonsarbeidere, journalister, høyere

⁶ <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/fortsatt-jobbvekst>

saksbehandlere i offentlig og privat virksomhet, rådgivere/forskere, samfunnsvitenskap, rådgivere innen sosiale fagfelt, reklame- og markedsføringsrådgivere, oversettere, tolker mv, spesialister i pedagogikk og spesiallærere/spesialpedagoger.

Tabell 1. Helt ledige innen yrker til Samfunnsviterne fordelt på fylker

	2017	2018
	april- juni	april- juni
Østfold	90	78
Akershus	225	239
Oslo	509	499
Hedmark	8	21
Oppland	27	22
Buskerud	72	76
Vestfold	68	89
Telemark	41	38
Aust-Agder	17	20
Vest-Agder	38	45
Rogaland	208	139
Hordaland	190	167
Sogn og Fjordane	0	0
Møre og Romsdal	51	46
Nordland	34	34
Troms	36	9
Finnmark	4	7
Trøndelag	118	124

Kilde: NAV 2018 (bestilling i september)

På landsnivå falt ledigheten i samtlige yrker til Samfunnsviterne fra andre kvartal 2017 til samme kvartal 2018 (se tabell 2). Følgende yrker hadde høyest antall arbeidsledige i andre kvartal 2018:

- høyere saksbehandlere i offentlig og privat virksomhet
- reklame- og markedsføringsrådgivere

Tabell 2. Helt ledige med høyere utdanning fordelt på yrker til Samfunnsviterne

Yrke (4-siffer)	Utdanningsnivå	2017	2018
		april-juni	april-juni
Organisasjonsrådgivere	Høyere utdanning, inntil 4 år	19	11
Organisasjonsrådgivere	Høyere utdanning, over 4 år	22	13
Personal- og karriererådgivere	Høyere utdanning, inntil 4 år	100	48

Personal- og karriererådgivere	Høyere utdanning, over 4 år	51	25
Rådgivere innen kompetanseutvikling	Høyere utdanning, inntil 4 år	12	5
Rådgivere innen kompetanseutvikling	Høyere utdanning, over 4 år	8	4
Arkivarer og kuratorer	Høyere utdanning, inntil 4 år	20	9
Arkivarer og kuratorer	Høyere utdanning, over 4 år	16	16
Rådgivere/forskere, humanistiske fag	Høyere utdanning, inntil 4 år	8	0
Rådgivere/forskere, humanistiske fag	Høyere utdanning, over 4 år	28	15
Informasjonsrådgivere	Høyere utdanning, inntil 4 år	50	35
Informasjonsrådgivere	Høyere utdanning, over 4 år	38	18
Bibliotekarer og andre informasjonsarbeidere	Høyere utdanning, inntil 4 år	21	15
Bibliotekarer og andre informasjonsarbeidere	Høyere utdanning, over 4 år	11	8
Journalister	Høyere utdanning, inntil 4 år	104	49
Journalister	Høyere utdanning, over 4 år	46	34
Høyere saksbehandlere i offentlig og privat virksomhet	Høyere utdanning, inntil 4 år	144	97
Høyere saksbehandlere i offentlig og privat virksomhet	Høyere utdanning, over 4 år	152	118
Rådgivere/forskere, samfunnsvitenskap	Høyere utdanning, inntil 4 år	0	0
Rådgivere/forskere, samfunnsvitenskap	Høyere utdanning, over 4 år	30	15
Rådgivere innen sosiale fagfelt	Høyere utdanning, inntil 4 år	73	47

Rådgivere innen sosiale fagfelt	Høyere utdanning, over 4 år	24	12
Reklame- og markedsføringsrådgivere	Høyere utdanning, inntil 4 år	197	139
Reklame- og markedsføringsrådgivere	Høyere utdanning, over 4 år	72	49
Oversettere, tolker mv	Høyere utdanning, inntil 4 år	71	58
Oversettere, tolker mv	Høyere utdanning, over 4 år	59	37
Spesialister i pedagogikk	Høyere utdanning, inntil 4 år	34	28
Spesialister i pedagogikk	Høyere utdanning, over 4 år	26	23
Spesiallærere/spesialpedagoger	Høyere utdanning, inntil 4 år	21	15
Spesiallærere/spesialpedagoger	Høyere utdanning, over 4 år	14	12

Kilde: NAV 2018 (bestilling i august)

4. Ledige stillinger relevante for Samfunnsviternes medlemmer

Tallet på ledige stillinger økte med 3 200 fra andre kvartal 2017 til samme kvartal 2018. Den sesongjusterte prosentandelen ledige stillinger var 2,4 i andre kvartal 2018. Man må gå tilbake til 2011 for å finne det tilsvarende nivået i stillingsstatus.

I fleste næringer hvor vi finner mange medlemmer av Samfunnsviterne har andelen ledige stillinger økt noe fra andre kvartal 2017 til samme kvartal 2018 (se tabell 3). Andelen ledige jobber i næringer relevante for Samfunnsviterne økte mest i:

- forretningsmessig tjenesteyting
- informasjon og kommunikasjon
- undervisning
- offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underordna offentlig forvaltning

Det var bare en relevant næring som hadde lavere andel ledige stillinger i andre kvartal 2018 sammenlignet med andre kvartal 2017:

- personlig tjenesteyting

Tabell 3. Ledige stillinger i prosent av antallet utvalgte stillinger (ledige stillinger og arbeidstakere) i hver næringsgruppe

	2017 2. kvartal	2018 2. kvartal
01-96 I alt	2,3	2,6
58-63 Informasjon og kommunikasjon	3	3,6
64-66 Finanstjenester	2	2,1
68 Omsetning og drift av fast eiendom	2,4	1,6
69-75 Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	3,1	3,3
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	4,1	4,9
84 Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underordna offentlig forvaltning	1,8	2,2
85 Undervisning	2,7	3,1
86 Helsetjenester	2,2	2,5
87 Pleie- og omsorgstjenester i institusjon	3,6	4,4
88 Sosiale omsorgstjenester uten botilbud	3,3	2,2
90-93 Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	2,1	2,3
94-96 Personlig tjenesteyting	2,8	2,1

Kilde: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/ledstill>